

INNHold

- Riktig tidspunkt for vekstregulering etter bruk av Hussar OD
- Planlegg vekstregulering og borgjødsling i rødkløveren
- Hvitkløver skal ha bor
- Pussing i hvitkløver
- Insektbekjempelse
- Husk sprøytevaske

Varmt vær gjør at utviklingen i frøengene nå går raskt. Mange aktuelle tiltak står for tur. I mange områder er det meldt lite nedbør den nærmeste perioden, og en kan fort få noe tørkestress i frøengene. Ha dette i minne når du vurderer vekstregulering. Har du vanningsmuligheter bør det gjøres nå, ved skyting er det for sent.

Riktig tidspunkt for vekstregulering etter bruk av Hussar OD

Mot grasugras i grasfrøeng kan Hussar OD brukes i timotei, rødsvingel, sauesvingel, engkvein, engrapp og bladfaks. I et forsøk i 2015 ble det sett forholdsvis stor negativ effekt av vekstregulering med Moddus i timoteifrøeng når dette skjedde kort tid (13 dager) etter bruk av Hussar OD, tilsvarende negativ effekt så en ikke etter bruk av CCC. Generelt vil vi anbefale at det går så lang tid mellom bruk av Hussar OD og vekstregulering at det er god vekst i frøenga igjen, det gjelder alle artene og uansett hvilken vekstregulator som benyttes.

Planlegg vekstregulering og borgjødsling i rødkløveren

Rødkløver bør vekstreguleres med 100 ml Moddus/daa og det bør bladgjødsles med bor, 150 ml Bortrac/daa, men disse midlene må ikke blandes. Blandes Moddus og Bortrac mister en mye av den positive effekten på frøavlinga. Vekstregulering utføres ved begynnende strekning (det skjer snart, 20. – 30. mai) i de fleste sortene bortsett fra i Yngve hvor det bør utføres noe seinere, ved begynnende knoppdanning. Borgjødsling skal også utføres innenfor samme tidsrom, begynnende strekning til begynnende knoppdanning, men altså ikke samtidig med vekstregulering. Altså bør borgjødsling utføres tidlig i Yngve og seint i de øvrige sortene.

Hvitkløver skal også ha bor

På samme måte som i rødkløver bør hvitkløver bladgjødsles med bor, bor er viktig for vekst av pollenslangen og nektarfylde i blomsten. Bor må derfor tilføres før blomstringen starter. Bruk 100 ml Bortrac/daa.

Pussing i hvitkløver

Det nærmer seg raskt at hvitkløveren får de første blomsterknoppene. Resultatene fra forsøkene med pussing og vekstregulering i hvitkløver har vist at dersom en pusser så snart en ser de første knoppene (som på bildet) vil ikke dette føre til stor avlingsreduksjon, men pussingen reduserer innholdet av annet kløverfrø i avlinga betydelig. Forutsetningen er at pussing gjøres med utstyr som knuser massen godt slik at det ikke blir liggende et lag som dekker enga etter pussing. Pussing må ikke gjøres dersom det er tørt og ikke utsikter til regn!

Insektbekjempelse

Eldre enger får oftere større angrep av insekter og kvitaksmidd og har behov for en bekjempelse. Høy temperatur noen dager nå i mai har gitt gode forhold for insektene og midden. Kvitaksmidd er særlig viktig å bekjempe i engkvein, rødsvingel, sauesvingel, engsvingel og engrapp. I engkvein er det aktuelt med bekjemping også i 1. årsenga ellers er det 2. års og eldre enger av de andre artene som har behov for bekjemping.

Grasteger går på mange av grasartene, sprøyting er aktuelt der en lett finner nymfene av grastega i enga.

I timotei kan timoteiflue gjøre noe skade, skaden er mindre enn hva den kan se ut til, vi regner at ca halve akset som angripes blir ødelagt, med ei angrepen plante pr kvadratmeter blir avlingstapet kanskje bare en promille. Mest aktuelt med bekjemping der en har erfaring for at det blir store angrep. Vi kan finne egg av timoteiflua på nest øverste/øverste bladet nær stengelen.

Enkelte år kan vi få angrep av kornets bladminerflue i frøeng, i engsvingel har vi sett kraftige angrep i første års eng. Følg med i kornet, dersom du finner mange næringsstikk der er det aktuelt med sprøyting i engsvingelfrøeng, også i 1. års enga. Det samme er antakelig også aktuelt i raigras.

Fastac (siste salgsår 2018, siste bruksdato 30.06.2019) har best effekt mot kvitaksmidd og anbefales derfor generelt (30 ml/daa), men mot de andre skadedyrene er de andre pyretroidene like aktuelle. Blanding av insektmiddel og vekstregulator er aktuelt.

Pass på de pollinerende insektene, unngå sprøyting av kanter!

Husk å sette igjen sprøytevinduer!

Nymfe av grastega i timotei	Skade av timoteiflue	Bladminerflueskade i engsvingel
		
Skade av kvitaksmidd i engrapp		Næringsstikk av bladminerflue i hvete
		

Husk sprøytevask

Ved bruk av grasugrasmidler, spesielt Agil og Focus Ultra, minner vi nok en gang om viktigheten av god sprøytevask ved bruk av disse midlene, se etikettene. Slurv med dette kan få katastrofale følger i påfølgende kulturer som sprøyta brukes i.

Silja Valand	Norsk Landbruksrådgiving Østafjells	900 89 399
John Ingar Øverland	Norsk Landbruksrådgiving Viken	958 80 143
Trond Gunnarstorp	Norsk Landbruksrådgiving Øst	481 63 082
Astrid Gissingen	Norsk Landbruksrådgiving Agder	917 63 115
Harald Solberg	Norsk Landbruksrådgiving Innlandet	957 69 860